

โครงการวิจัยโดยย่อ

การบริหารจัดการแรงงานไทยย้ายถิ่นไปทำงานต่างประเทศในศตวรรษที่ 21

โดย ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันอังคารที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 13.00 – 16.30 น.

ณ. ห้องประชุม 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

หลักการและเหตุผล

ในอดีตจนถึงปัจจุบันมีแรงงานไทยเดินทางไปทำงานต่างประเทศจำนวนมาก จากข้อมูลของสำนักบริหารแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศพบว่า ปีพ.ศ. 2558 มีแรงงานไทยเดินทางไปทำงานต่างประเทศจำนวนทั้งสิ้น 69,664 คน จำแนกเป็นประเทศมาเลเซีย 1,499 คนและประเทศเกาหลีใต้ 5,483 คน ซึ่งทั้งสองประเทศเป็นประเทศที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย โดยมีความแตกต่างในระบบการเดินทางไปทำงาน ซึ่งแรงงานไทยส่วนใหญ่เดินทางไปทำงานในประเทศมาเลเซียด้วยตนเอง แต่ประเทศเกาหลีใต้เดินทางไปทำงานด้วยระบบรัฐต่อรัฐ อย่างไรก็ตามจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องและผลการวิจัยพบว่า มีแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานทั้งสองประเทศ ยังคงประสบปัญหาในสภาพการทำงาน ค่าตอบแทน สวัสดิการและการเข้าถึงกลไกและระบบการคุ้มครองแรงงานในทั้งสองประเทศ และยังพบว่า มีแรงงานไทยที่ลักลอบเดินทางเข้าไปทำงานอย่างผิดกฎหมายและบางรายตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงาน นอกจากนี้คณะวิจัยได้ดำเนินการสำรวจ สร้างเครือข่ายแรงงานคืนถิ่นและกลุ่มสหภาพช่วยเหลือแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศและแรงงานไทยคืนถิ่นในพื้นที่ที่มีแรงงานไทยเดินทางไปทำงานต่างประเทศจำนวนมากได้แก่ จังหวัดอุดรธานีและเพชรบูรณ์ ทั้งนี้คณะวิจัยได้จัดทำคู่มือสำหรับแรงงานไทยที่ประสงค์จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศและแรงงานไทยคืนถิ่น โฉนดเนื้อหาที่บรรจุในคู่มือนี้ได้จากการประชุมหารือกับแรงงานไทยคืนถิ่นพื้นที่ทั้งสอง

บัดนี้โครงการวิจัยและผลการศึกษาได้ดำเนินการสำเร็จสมบูรณ์ คณะวิจัยจึงเห็นว่าควรนำผลการวิจัยในประเด็นแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศและแรงงานคืนถิ่นนำเสนอต่อหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชนทั่วไป เพื่อเผยแพร่และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการแรงงานไทยที่ประสงค์จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศและแรงงานไทยคืนถิ่นให้ดียิ่งขึ้นและมีความยั่งยืนและเพื่อป้องกันการถูกหลอกลวงและตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

วัตถุประสงค์การจัดสัมมนา

1. เพื่อนำเสนอผลงานการวิจัยด้านการบริหารจัดการแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ โดยเฉพาะแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศเกาหลีใต้และมาเลเซีย และการสำรวจแรงงานไทยคืนถิ่น

2. เพื่อนำเสนอผลการจัดตั้งและการดำเนินงานของกลุ่มสหภาพช่วยเหลือแรงงานไทยในพื้นที่ตำบลหนองไผ่ อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานีและตำบลยังสาว อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

3. ได้รับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อปรับปรุงและพัฒนารายงานการวิจัยให้ดียิ่งขึ้น

4. เพื่อนำเสนอผลการวิจัยในประเด็นแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ ในบริบทของการไปทำงานโดยระบบรัฐต่อรัฐ การเดินทางไปด้วยตนเองและแรงงานไทยคืนถิ่น ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถนำไปพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินนโยบายเกี่ยวกับแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ และแรงงานไทยคืนถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้แก่

1. สำนักบริหารแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
2. สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
3. กองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ
4. กองตรวจและคุ้มครองคนหางาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
5. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เจ้าหน้าที่ NGO และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้แก่

1. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อผู้อพยพย้ายถิ่นและผู้ถูกคุมขัง
2. มูลนิธิผู้หญิง
3. องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)
4. องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)

ผลที่คาดว่าจะได้รับการสัมมนาครั้งนี้

1. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงงานวิจัยต่อไป

2. ข้อมูลและผลการวิจัยที่เผยแพร่จะนำเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศและแรงงานไทยคืนถิ่น

3. ข้อมูลและผลการวิจัยที่เผยแพร่จะนำเสนอต่อสื่อมวลชนต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การเฝ้าระวังและป้องกันการถูกหลอกลวงและตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในกระบวนการหางานและเดินทางไปทำงานต่างประเทศ และการหางานในประเทศสำหรับแรงงานคืนถิ่น

4. ผลงานของการสัมมนาออกมาเป็นรูปแบบรายงานสรุปผลการสัมมนาและมัลติมีเดีย เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไป